

Øst Politidistrikt
Postboks 3390
1402 SKI

Deres ref.:

Vår ref.:

21/6669 - 1

Saksbehandler:

Inger Kronen Tveranger

Dato:

06.06.2021

Politianmeldelse

Ullensaker kommune politianmelder herved Forsvarsbygg for å ha gjort uopprettelig skade i Trandumskogen, et nasjonalt kulturminne som er fredet.

Forsvarsbygg har planlagt og gjennomført hogst i Trandumskogen i uke 21 og 22 i 2021. All granskog og noe furu innenfor det fredete området er hugget ned. I tillegg har skogsmaskin etterlatt seg store spor i grunnen. Forsvarsbygg har med dette forvoldt uopprettelig skade på et kulturminne av nasjonal verdi, som det knytter seg sterke følelser til. Ullensaker kommune reagerer sterkt på det Forsvarsbygg har gjort vel vitende om at området var fredet.

Trandum-området:

Under 2. verdenskrig ble 194 briter, sovjetborgere og nordmenn, hvorav mange var motstandsfolk, henrettet i Trandumskogen. Mange var dømt til døden av tyskerne, men endel ble henrettet uten dom. Noen ble også drept som represalie for forbrytelser andre hadde begått, som et ledd i Terbovens strategi for å skape frykt og usikkerhet blant befolkningen. I ly av natterørket ble fangene fraktet til Trandum på lastebil. Bakbundet og sammenbundet to og to ble de ført gjennom skogen, via den såkalte «dødsveien», frem til retterstedet hvor massegravene sto klare.

Henrettelsene i Trandumskogen ble forsøkt hemmeligholdt av tyskerne. Området var under tysk militær kontroll, og den tette skogen og øvelsesaktiviteten som foregikk her, gjorde Trandum til et egnet sted i så måte. I fredsdagene ble massegravene likevel lokalisert. NS-medlemmer ble tvunget til å grave dem opp, og Quisling ble selv brakt til stedet for å se resultatene av tyskernes framferd. Det foreligger flere bilder av dette, hvor granskogen danner et tydelig bakteppe.

Trandumskogen har stor nasjonal symbolverdi som uttrykk for den norske motstandskampen. Den har også kildeverdi som beretning om det tyske terrorregimet. Samtidig er Trandumskogen dagsaktuell når det gjelder problematikken rundt terror og henrettelser som virkemiddel for anti-demokratiske krefter. På denne bakgrunn har Trandumskogen både stor nasjonal og lokal verdi.

8. mai 2020 ble Trandumskogen fredet av Riksantikvaren, og i Ullensakers kommuneplan er skogen, sammen med omkringliggende krigsminner, omfattet av hensynssone for bevaring av kulturmiljø.

Ullensaker kommune fikk nylig tildelt 1,0 mill fra Kulturdepartementet for å planlegge nye tiltak for formidling og oppgradering av fasiliteter ved Trandumskogen. Dette på bakgrunn av områdets store og uutnyttede potensial for formidling og verdiskaping. I nært samarbeid med Stiftelsen Trandum og andre lokale aktører, er kommunen nå godt i gang med arbeidet. Prosjektet tegner til å bli stort og visjonært, men raseringen av Trandumskogen har dessverre endret forutsetningene betraktelig.

Ullensaker kommune ser svært alvorlig på de graverende inngrepene Forsvarsbygg har gjort i Trandumskogen. Den tette granskogen skapte en tung og skjermet atmosfære, og var avgjørende opplevelsen av retterstedet. Nå står kun spredte furu- og løvtrær igjen, og den mørke, alvorstyngede stemningen er borte.

Forsvarsbygg har i denne saken utvist en total mangel på respekt for historien, de henrettede og deres etterkommere, samt overfor publikum som nå aldri igjen vil kunne få oppleve skogen med historisk autentisitet. Avskogingen har dessuten gjort stor skade for den formidlingen og verdiskapingen Ullensaker kommune med samarbeidspartnere planlegger i området, jf. ovenfor beskrevne formidlingsprosjekt.

Ullensaker kommune politianmelder Forsvarsbygg for den ubotelige skaden som er gjort på et nasjonalt, fredet kulturminne av stor historisk verdi, og ber Øst politidistrikt prioritere saken.

For ytterligere opplysninger om saken, ta kontakt med undertegnede på mobil 93 05 90 65, eller Kultursjef Jon Henrik Solhei, mobil 976 57 075.

Med hilsen

Inger Kronen Tveranger
kommunaldirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Kopi til

Eyvind Jørgensen Schumacher